

Carla Bley – Fancy chamber music

En samtale om hennes liv og musikk

Johan Hauknes

OJC/salt peanuts*

5. november 2024, kl. 19.07

@ Victoria – NJS

440

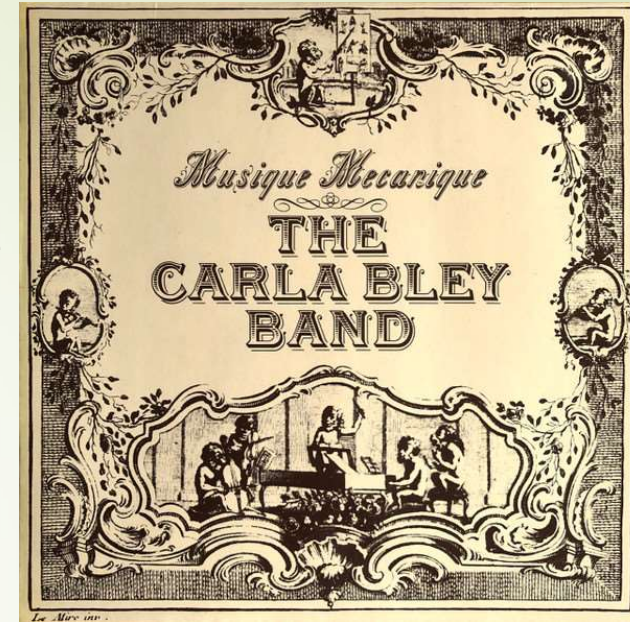
► Fra

► Musique Mechanique

► Watt/9, 1979

♩ = 138

Copyright © 1979 by ALRAC MUSIC

- Alan Braufman—as, cl, fl
- Gary Windo—ts, b-cl
- Michael Mantler—tp
- John Clark—frh
- Roswell Rudd—tb
- Bob Stewart—tu
- Carla Bley—org
- Terry Adams—p
- Eugene Chadbourne—g
- Steve Swallow—b
- Karen Mantler—glsp
- D#—dr

Det kompetente panelet

- ▶ Kari Rolland
  - ▶ IMV hovedfag m.m.
  - ▶ avhandling om Carla Bleys musikk
  - ▶ saksofonist, underv. Kulturskolen i Oslo og NMH,
  - ▶ utøver, daglig leder i FNJ
  - ▶ Kattedame: Stiftelsen Nesoddkatten
- ▶ Mathilde Grooss Viddal, res.kamp.
  - ▶ utd. musikkvit.skap, komposisjon, *programingeniør*
  - ▶ treblåser, komponist, utøver
  - ▶ lærer, leder av flere ensembler, som FriEnsemblet ofte på kryss og tvers i verdens kulturkretser, en rekke svært høverdige plater, osv.
- ▶ Dag S. Arnesen
  - ▶ bergenser, klassisk utdannet pianist, jazzmusiker
    - ▶ spilte Beethovens pianokonsert nr 1 med Bergen-filharmonien 16 år,
    - ▶ Ny Bris 1981-82 – Bergensjazzen blir nasjonal
    - ▶ Norsk musikk til jazz: Norwegian Song, Grieg, Tveitt & I

Carla Bley 1936-2023

- Musikk mellom
  - teater
  - kirke
  - politikk
  - sirkus
  - klubb
  - akademi

- Lovella May Borg
  - født 11. mai 1936, Oakland, Calif.

- 1954-55 til New York
  - «I wanted to go to Café Bohemia and hear Miles Davis ... I got there and went right to the Café Bohemia, and then my life really started»

  - «I just wanted everything to be bad and wrong and different and just as forbidden as possible»

Forsøk på kategorisering av Carla Bleys produksjon

- *The Composer at work 1960-1980*
  - Fem album – (to i andres navn: Gary Burton – *A General Tong Funeral*, og Nick Mason's *Fictitious Sports*)
- *First band approach 1976-82*
  - Fem album – fra *Dinner* til *Live!*
- *Second band approach 1983-1989*
  - Fire album – fra *I Hate to Sing* til *Fleur Carnivore*
- *Third band approach 1991-2005*
  - Sju album – fra *The Very Big Carla Bley Band* til *Appearing Nightly*
- *Duo with Steve 1988-1999*
  - Fire album – *Duets/Go Together/Songs with Legs/Are We There Yet?*
- *Lost Chords 2004-7*
  - To album
- *The final trio 2010-2023*
  - Tre album

Carla Bleys produksjon

- ▶ 38 albumtitler
  - ▶ 254 spor
  - ▶ 226 ulike titler/komposisjoner utgitt på hennes album

- ▶ 345 titler registrert i BMI (Broadcast Music, Inc, tilsvarende TONO)
  - ▶ 336 i ALRAC Music, Carla Bleys eget rettighetselskap

- ▶ 22 av hennes titler og komposisjoner er utgitt flere ganger
  - ▶ 18 to ganger (fire suiter + 14 'låter')
  - ▶ Tre er utgitt tre ganger
    - ▶ *The Girl who Cried Champagne (suite) / Ad Infinitum / Walking Batterie Woman*

  - ▶ En tittel er utgitt hele fem ganger: **Hennes «norske sang»!**
    - ▶ *Utviklingsang*

Carla Bleys produksjon

- Fem titler på tre eller flere album

Titel	Antall	Suite
Utviklingsang	5	
Ad Infinitum	3	
The Girl Who Cried Champagne	3	X
Walking Batteriewoman	3	

- Suiter framført på to album

Navn	Satser
Les Trois Lagons (d'après Henri Matisse)	3
Musique Mecanique	3
Reactionary Tango	3
Wildlife	3

- JCO-album og Steve Swallow/Carla – album (alle komposisjoner av SS) er ikke inkludert

- Fjorten låter på to ulike album

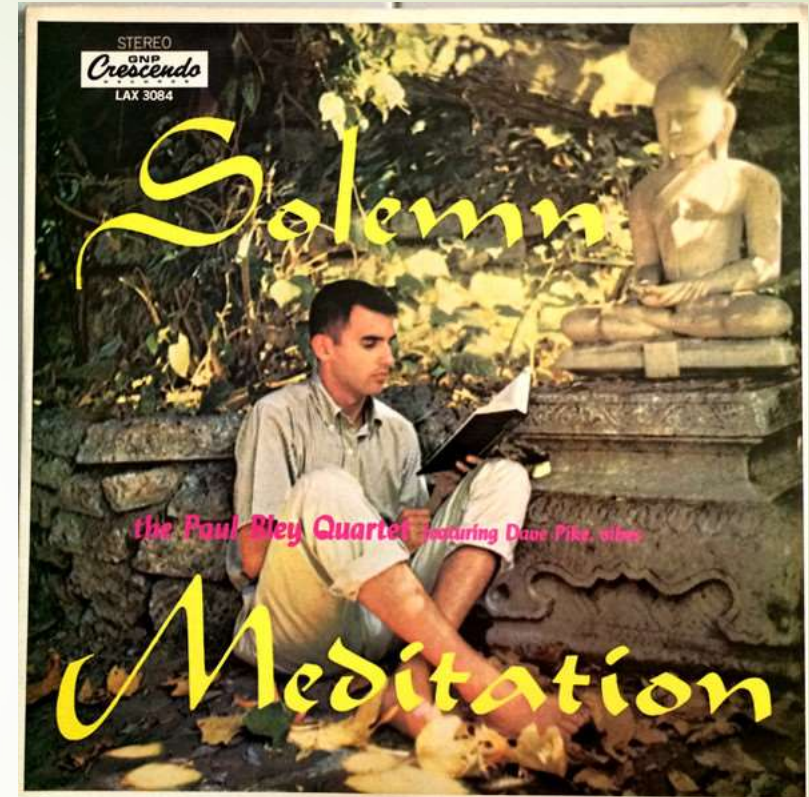
Titel
Copyright Royalties
Crazy With You
Doctor
Fleur Carnivore
Funnybird Song
Healing Power
Ida Lupino*
Real Life Hits
Silent Spring
Sing Me Softly of the Blues
Song Sung Long
The Lord Is Listenin' To Ya, Hallelujah!
Who Will Rescue You?
Wrong Key Donkey

- * Retrograde versjon «Oni Puladi» på *Jazz Realities*, utgitt i 1966

Carla Bley, opus 1

- *O Plus One*
- Fra **Paul Bley Quartet, Solemn Meditation**
  - 1957, GNP 31
- Personnel
  - Paul Bley, p
  - Dave Pike, vib
  - Charlie Haden, b
  - Lennie McBrowne, dr
- Carla Borg 20 år, skriver *liner notes*:
  - «Paul Bley is the most opiated person I have ever known»
- Kanskje er det «Om plus (the) One»?

Very Very Simple

Utgitt første gang

- *I Hate to Sing*
- Watt/12½, 1984

I stedet:

Carla Bley Band

- **Club 7, Oslo**
- ultimo oktober 1981
- NRK-opptak

Personnel

- Steve Slagle - as
- Tony Dagradi - ts
- Mike Mantler - tp
- Gary Valente - tb
- Vincent Chancey - frh
- Earl McIntyre - tuba
- Carla Bley - p*, voc*
- Arturo O'Farrill - voc*
- Steve Swallow - b
- D# - dr

VERY VERY SIMPLE

♩ FEEL (♩=♩♩)

♩=72

(VOICE 1) HERE'S A VE-RY VE-RY SIM-PLE MEL-O-DY THAT

CAR-LA WROTE E-SPEC-IL-LY FOR ME SHE SAID

"EV-RY-ONE AC-CORD-ING TO HIS A-BIL-I-TY" AND

THEN SHE GAVE THE SIM-P-LIST ONE TO ME IF I

CON-CEN-TRATE I KNOW I WON'T GO WRONG AND

THEN MAY-BE SOME-DAY (SPOKEN) I'LL GET A BETTER SONG

(CHORUS: COMMENTS LIKE "THAT SONG'S NOT SO BAD" ETC...) (VOICE 2) WELL

JUST WHAT KIND OF SONG WOULD YOU PRE-FER?

Very Very Simple

➤ Hvorfor denne?

➤ 'vokalist': Arturo O'Farrill

p. 2

(VOICE 1) SOME-THING THAT IS DIF-FI-CULT-ER AND I
 THINK THAT I COULD SING A HIGH-ER NOTE (CHORUS: COMMENT LIKE
 "YOU'VE GOTTA BE KIDDING...") (CHORUS) BET-TER KEEP IT SIM-PL E
 BET-TER KEEP IT SLOW VE-RY VE-RY SIM-PL E
 AND VE-RY VE-RY LOW

Kvinnerens glasstak

- Jazz var mannesport rundt 1960
  - Ikke mange kvinnelige komponister og instrumentalister
  - i tillegg har hun en svært så ukurant vei til musikken
  - Men Carla Bley så aldri på seg selv som kvinnelig komponist eller kvinnelig pianist
    - Hun var en komponist som spilte piano
    - – nok var sagt med det.
- Det er bare ett tilfelle der hun griper tak i dette:
  - I 1962-63 skriver hun et tema der hun hyller en kvinne som knuste mange glasstak
  - I Hollywood, av alle steder!
  - Dette blir hennes mest populære sang, eller tema.
- **Ida Lupino**
  - Tekstløst
  - men ble grepet fatt i av en rekke tekstforfattere

Handwritten musical score for guitar in 12/8 time. The score consists of five staves. The first staff is the melody, starting with a G+ chord. The second and third staves show a bass line with chords A9/G, G, and Cmaj7/G. The fourth staff continues the bass line with C-(maj7)/G and G(maj7). The fifth staff shows a complex bass line with various chords and triplets. The tempo is marked as quarter note = 112.

Zäta

- eller bare Monica:
- **Brandvaktens sång**
  - tekst: Tage Danielsson
  - Palle Danielsson, bass
  - Ukjent, perk

Roy, Åke og Bernhard Lindberg.
Max von Sydow, Martin Ljung og Tage Danielsson

Møtet med Carla Bley

- Husker du ditt første møte med Carla Bleys musikk?
- Hva er ditt sterkeste minne om Carla Bley og hennes musikk?

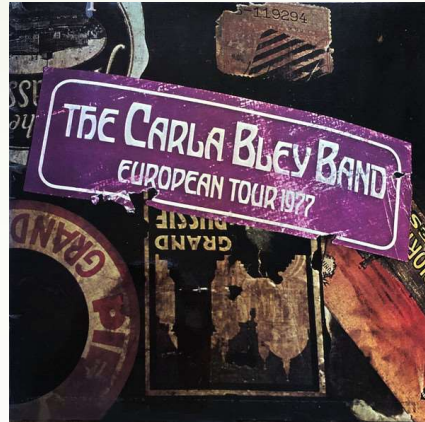
Wrong Key Donkey

Wrong Key Donkey

- European Tour '77
- Watt/8, 1978

Personell

Elton Dean-as	Bob Stewart-tu
Gary Windo-ts	Carla Bley-org, ts
Roswell Rudd-tb	Terry Adams-p
John Clark-frh	Hugh Hopper-el-b
Michael Mantler-tp	Andrew Cyrille-dr

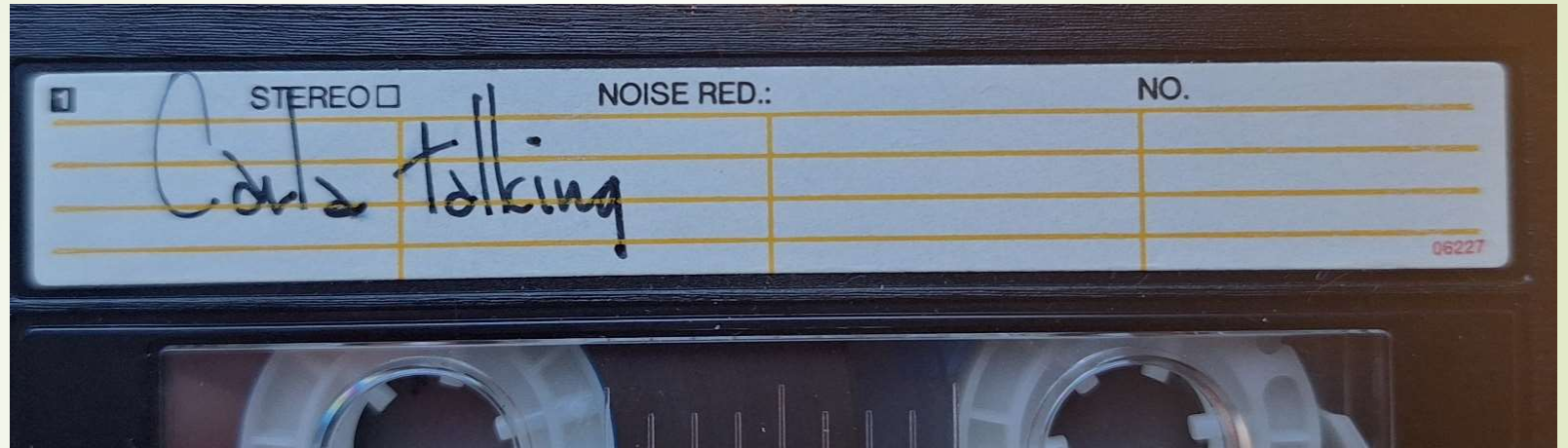

♩ = 184

Copyright © 1976 by ALRAC MUSIC
This Arrangement Copyright © 1981 by ALRAC MUSIC
International Copyright Secured Made in U.S.A. All Rights Reserved

Komponist og, eller er det eller, utøver?

- ▶ Carla talking – to Kari
  - ▶ Carlas morgenrutine
- ▶ Carla på Mathildes spørsmål om balansen mellom bandledeelse, komposisjon, musiker:
  - ▶ **It's too much!**

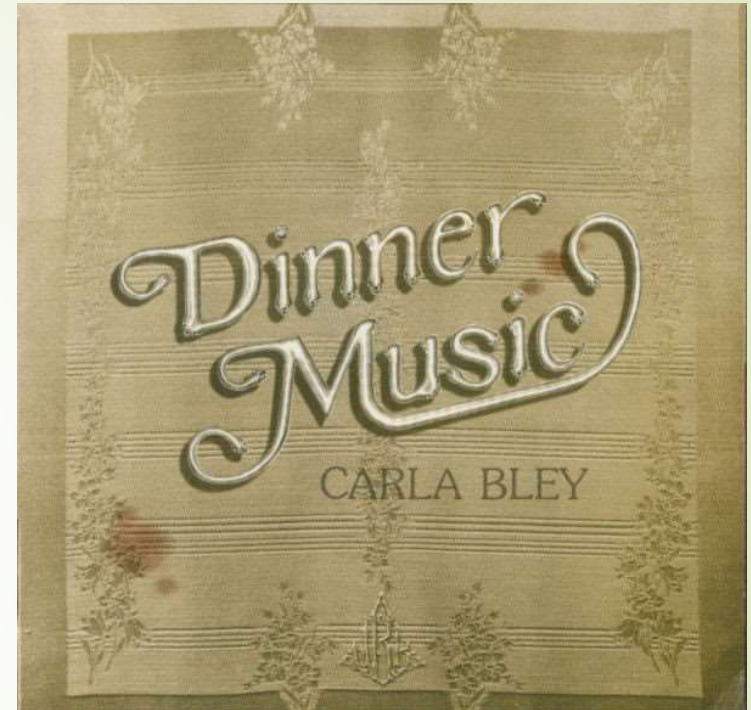
Funnybird Song

- ▶ fra **Dinner**

- ▶ Watt/6, 1977
- ▶ innspilt juli til september 1976
  - ▶ Grog Kill Studio, Willow, Ulster County, NY
- ▶ Første utgivelse med Bleys eget band

- ▶ Personnel

▶ Carlos Ward-as, ts, fl	▶ Richard Tee-p
▶ Michael Mantler-tp	▶ Cornell Dupree, Eric Gale-g
▶ Roswell Rudd-tb	▶ Gordon Edwards-el-b
▶ Bob Stewart-tu	▶ Steve Gadd-dr
▶ Carla Bley-org	

Oktoberrevolusjonen 1964

- ▶ Festival 1. – 4. oktober, 1964
  - ▶ frijazzerne tar ansvar for egne arbeidsforhold, konsertarrangering, promotering, osv
- ▶ Jazz Composers Guild etablert
  - ▶ Jazz Composer's Orchestra (JCO)
- ▶ Fontana plateserie med den nye musikken
  - ▶ Alan Bates, A&R ved Philips og Fontana
  - ▶ lett gjenkjennelig på Marte Rölings cover art
  - ▶ JCOs første utgivelse
  - ▶ og Carla Bleys første utgivelse som utøver
- ▶ JCOA – 'kollektivt' plateselskap
  - ▶ Michael Mantler og Carla Bley

Walking Batterie Woman

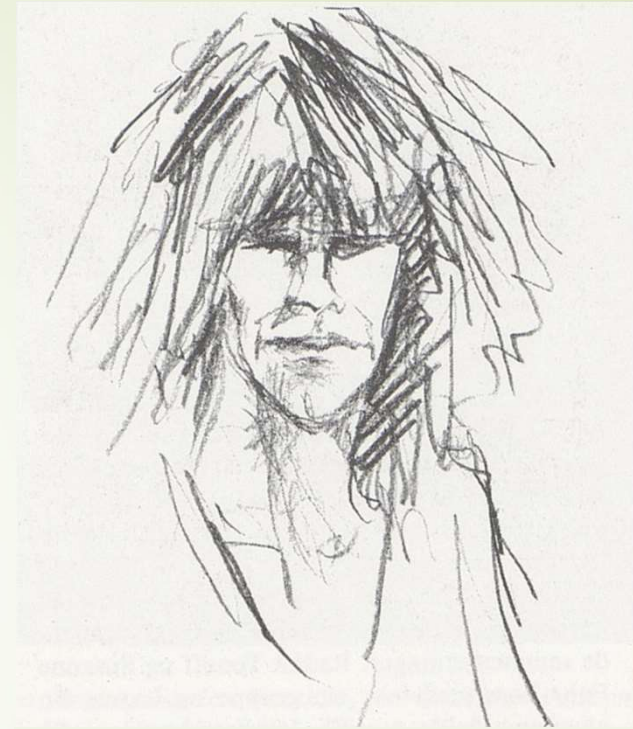
- ▶ Jazz Composer's Orchestra
  - ▶ NDR Jazzworkshop #41
  - ▶ Studio 10, NDR Funkhaus, Hamburg
  - ▶ October 29, 1965
- ▶ Personnel
  - ▶ Steve Lacy (ss)
  - ▶ Carla Bley (p)
  - ▶ Kent Carter (b)
  - ▶ Barry Altschul (dr)
- ▶ Også utgitt på **Jazz Realities**
  - ▶ Fontana 881 010 ZY, 1966
  - ▶ Marte Röling-design

Utviklingen kommer til Bergen

- Festspillene og Nattjazzen 1980
  - Bergen Jazzforum og Nattjazzen fikk en idé
  - i samarbeid med Festspillene
- **Carla Bley** som leder for et
  - skandinavisk all-star-band
- **Carla, skriv en norsk sang til dette!**
  - hun prøver bl.a. en vals, hun får det ikke til å sitte
  - før en uke før hun er på plass i Bergen!
  - 8 takter 'på repeat' fire ganger

Carla Bley, Bergen 1980
av Tone Vestøl

SLOW

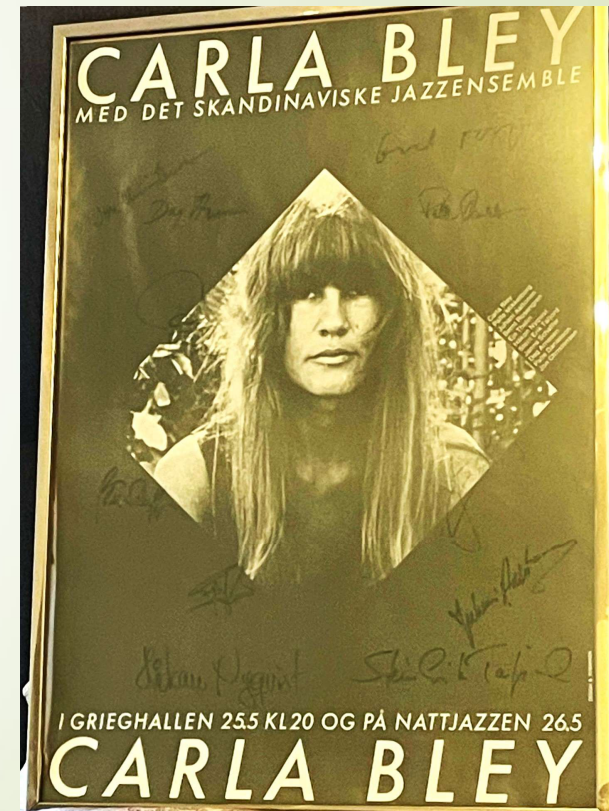
Am Am¹¹ D⁷/A

F⁷/A E⁷/A Am

Carla Bley og det skandinaviske jazzensemblet

- Festspillene i Bergen/Nattjazz 1980
  - Griegsalen, Grieghallen
  - søndag 25. mai 1980, NRK v/Erling Wicklund
  - Carla Bley, comp., arr., dir, org
- **Utviklingsang**
- **Personnel**
  - Juhani Altonen, ts, fl (FI)
  - Bernt Rosengren, as (SE)
  - Palle Mikkelborg, tp (DK)
  - Eje Thelin, tb (SE)
  - Håkan Nyquist, frh (SE)
  - Svein Erik Tafjord, tu (NO)
  - Dag Arnesen, p (NO)
  - Janne Schaffer, g (SE)
  - Palle Danielsson, b (SE)
  - Jon Christensen, dr (NO)

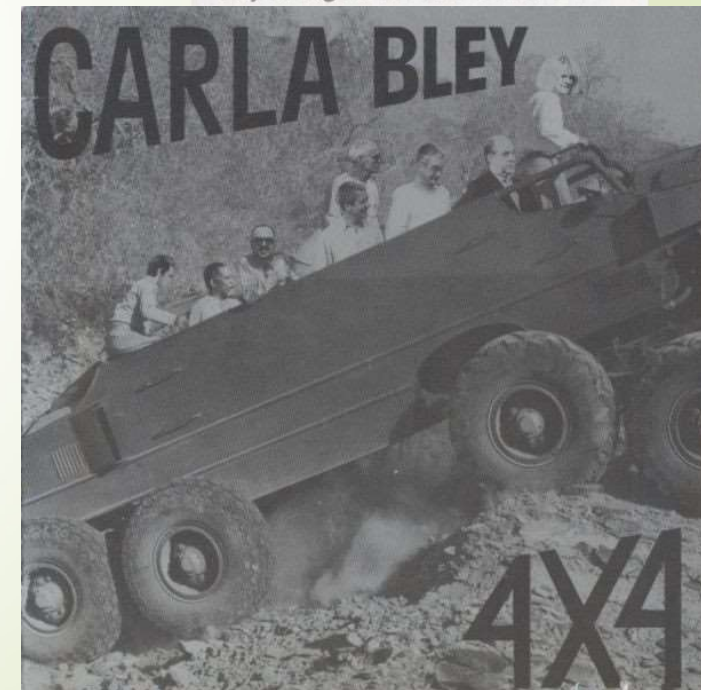

Pause

- I juli og august 1999 turnerte Carla Bley i Europa med prosjektet hun kalte
- **4X4**
  - fire horn, fire «komp», eller «rytmeseksjon»
  - 25. september 2000 kom albumet 4X4 ut,
    - innspilt i Rainbow studio i Oslo i juli 1999
    - Watt/30
  - De besøkte også Moldejazz 1999
    - Alexandra Salongen
  - **Blues in 12 bars / Blues in 12 other bars**
    - fra Alexandra under Moldejazz 1999
- Carla Bley—p
- Larry Goldings—org
- Steve Swallow—b
- Victor Lewis—dr
- Lew Soloff—tp
- Gary Valente—tb
- Wolfgang Puschnig—as, fl
- Andy Sheppard—ts

Blendende Bley

Min interesse for Carla Bley har vært dalende helt siden begynnelsen av 80-tallet, både i lite og stort format. Årets oktett var derimot en uvanlig positiv overraskelse, ikke bare på grunn av musikere på amerikansk toppnivå, men Bleys musikk fikk omsider fram særpreget fra hennes beste ting på 70-tallet. Og en smittende spilleglede hjalp selvsagt. Begge kveldene ble for øvrig innledet med en typisk bley'sk utgave av «La Paloma».

Liberating music – Musique politique

► The Ballad of the Fallen

- ECM 1248, utgitt 1983
- mot inngripen i El Salvador av Ronald Reagans USA

► Silence

- Written by Charlie Haden, arr. By Carla Bley

► Personnel

- Charlie Haden–b
- Carla Bley–p, glsp
- Steve Slagle–as, cl, ss
- Jim Pepper–ts, ss, fl
- Dewey Redman–ts
- Michael Mantler–tp
- Don Cherry–tp
- Sharon Freeman–frh
- Gary Valente–tb
- Jack Jeffers–tu
- Mick Goodrick–g
- Paul Motian–dr

Silence Silence is at the beginning and end of everything in life. This song was written with the thought that there are infinite possibilities for humankind contained within the brilliance of the universe.
(Charlie Haden, Liberation Music – BMI) 5:45

CHARLIE HADEN
THE BALLAD OF THE FALLEN
CARLA BLEY

DON CHERRY
SHARON FREEMAN
MICK GOODRICK
JACK JEFFERS
MICHAEL MANTLER
PAUL MOTIAN
JIM PEPPER
DEWEY REDMAN
STEVE SLAGLE
GARY VALENTE

Carla Bley – Charlie Haden Liberating Music

- Ekspisitt politisk musikk
  - Liberation Music Orchestra (1970)
    - frigjøringskamper i Latin-Amerika, Vietnam-krigen
  - The Ballad of the Fallen (1983)
    - We are tired of all the bullets sent by Ronald Reagan
  - Dream Keeper (1990)
    - anti-rasisme og anti-apartheid
  - Not in Our Name (2005)
    - George Bush/Al Gore 2000 og George Bush/John Kerry 2004
  - Time/Life (Song for the Whales and Other Beings) (2016)
    - klima og miljø, utvikling

Carla roper: This is not my America

▶ Looking for America

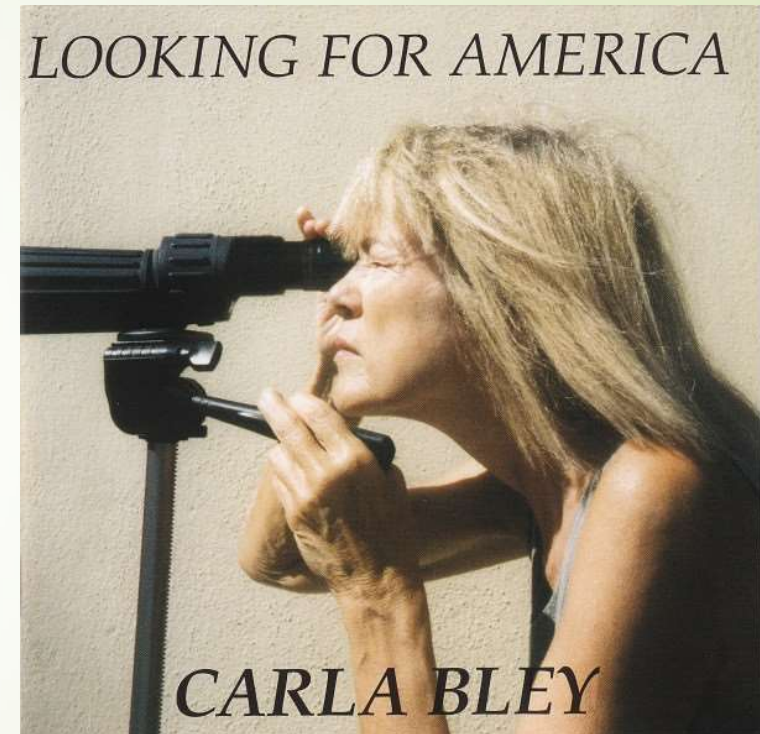
- ▶ USA med George Bush, post 9-11, War on terror
- ▶ Watt/31, utgitt 2003

▶ *The National Anthem*

- ▶ *Part 5: Keep it spangled*

▶ Personnel

- ▶ Wolfgang Puschnig–as, fl
- ▶ Lawrence Feldman–as, ss, fl
- ▶ Gary Smulyan–baris
- ▶ David Taylor–b–tb
- ▶ Steve Swallow–b
- ▶ Billy Drummond–dr
- ▶ Robert Rouch–frh
- ▶ Karen Mantler–org
- ▶ Don Alias–perc
- ▶ Carla Bley–p
- ▶ Craig Handy, Andy Sheppard–ts
- ▶ Dave Barger, Jim Pugh, Gary Valente–tb
- ▶ Byron Stripling, Earl Gardner, Giampaolo Casati, Lew Soloff–tp

Er politisk musikk mulig?

- ▶ Carla selv var avvisende:
- ▶ **No!**
  - ▶ **There are no political notes**
- ▶ Jazzklubben: Carla Bley in memoriam,
  - ▶ sendt 10. november 2023
  - ▶ programleder Karen Frivik

I hate to sing

- fra Watt/12½, 1984
- innspilt The Great American Music Hall, San Francisco, CA
- 19.-21. august 1981

➤ Personnel

- Steve Slagle - as
- Tony Dagradi - ts
- Mike Mantler - tp
- Gary Valente - tb
- Vincent Chancey - frh
- Earl McIntyre - tuba
- Carla Bley - org
- Arturo O'Farrill - p
- Steve Swallow - b, dr?
- D# - voc

I HATE TO SING MUSIC + WORDS BY CARLA BLEY

$\text{♩} = 126$

I hate to sing I real-ly hate to sing Why do I

have to sing? It's so em-bar-ras-sing I get self-con-sious

When the band laun-ches in-to the in-tro of my big

Carla Bley og norsk jazz?

- Ida (!)
- **Norsk Jazzforum presents Svein Finnerud Trio**
  - Norsk Jazzforum, JF-LP-2 (1969)
  - Live på Munch-museet, 6. mars 1968
- Hentet fra Paul Bley Trio, *Closer*, E.S.P.-Disk' 1021 (1966)
- Svein Finnerud, p
- Bjørnar Andresen, b
- Espen Rud, dr

IDA LUPINO by Carla Bley

EOTH eller Balladen om øst og vest

➤ Escalator over the Hill

➤ En kronotransduksjon

- musikk: Carla Bley libretto: Paul Haines
- JCOA 3LP-EOTH [JCOA 1003/04/05]
- JCOA Records / ECM Records 1971

➤ Handling?

- This is here ...

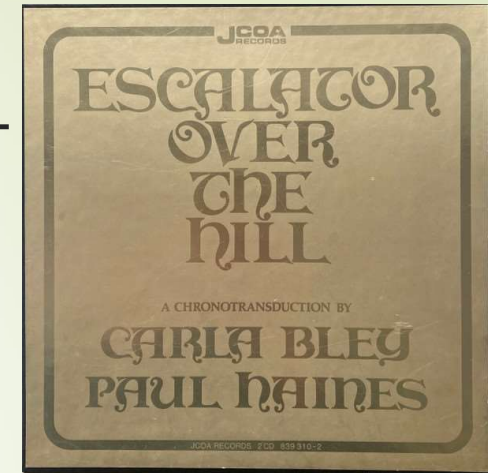
«Whatever it is – / Can't have a name, / since it makes no difference / what you call it»

➤ Carla Bley hadde aldri hørt Kurt Weills musikk da hun skrev musikken ...

- Men Erik Satie, derimot ...

➤ Carla Bleys viktigste og mest banebrytende verk?

- Jazzens Finnegans Wake?
- R Kipling: "Oh, East is East, and West is West, and never the twain shall meet"

Carla Bley – komponist og utøver

- I maj7 – VII7 – iii11 – ii9 – V7 – Imaj7
- i C b ?
- ... eller
- Hva kjennetegner Bleys musikk?
  - Men er det dette som gjør at vi sier
  - «Ah! Det er musikk av Carla Bley!»?
- Birger Carlsen om Carla Bleys musikk
  - kunstnerisk leder DR Big Band

Handwritten musical score for Carla Bley's "Salt Peanuts" in 4/4 time. The score is written on four systems of staves. The first system shows the main melody with chords: Cb Δ , Bb7b9#9b13, Ebm11, Dbm9, Gb7b9b13. The second system continues the melody with chords: Cb Δ , Bb7b9#9b13, Ebm11, Eb7b9b13. The third system shows a bass line with chords: Abm11, Bb7b9#9#11, Ebm11, Eb7b9#9b13. The fourth system shows a bass line with chords: Abm9, Abm/Gb, F7b9#9b13, Abm/Bb, Gb/Bb, E/Bb. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and accidentals.

A Trio of Trios

- ▶ **Trios**, ECM 2287, 6. sep. 2013
  - ▶ **Andando el Tiempo**, ECM 2487, 6. mai 2016
  - ▶ **Life Goes On**, ECM 2669, 14. feb. 2020
-
- ▶ Skjønnhetens essens
  - ▶ I alt 11 titler, herav åtte suiter:
  - ▶ Tre hentet fra tidligere utgivelser,
    - ▶ *Wildlife* på *Trios* er fra *Night-Glo* (1985)
    - ▶ *The Girl Who Cried Champagne* på *Trios*, på *Sextet* (1987) og *Fleur Carnivore* fra 1989.
    - ▶ *Les Trois Lapons (d'après Henri Matisse)* (*Trios*) utgitt første gang på 4X4 i 2000
    - ▶ Øvrige fem suitere, *Life Goes on*, *Beautiful Telephones* og *Copycat*, alle på *Life Goes On*, samt *Andando el Tiempo* og *Naked Bridges/Diving Brides* fra *Andando el Tiempo*, nytt materiale.
  - ▶ Disse suitere er noe av den mest fascinerende musikken hun har laget, overhodet

Carla Bley
Andy Sheppard
Steve Swallow

Trios

ECM

Carla Bley
Andy Sheppard
Steve Swallow

Andando el Tiempo

ECM

Carla Bley
Andy Sheppard
Steve Swallow

Life Goes On

ECM

Carla Bleys siste?

- ▶ DR Big Band 60 år
  - ▶ **XL-LX** (5LP)
    - ▶ Storyville Records 6014360, 2024
  - ▶ **Carla Bley: Roller Coaster, part 8**

Say goodbye to Ida

► *Ida Lupino*

- fra **Turning Point**
- Improvising Artists, Inc IAI 373841, utgitt 1975
- tatt opp 9. mars 1964

► Personnel

- Paul Bley-p
- John Gilmore-ts
- Gary Peacock-b
- Paul Motian-dr

Ida Lupino under innspillingen av
The Hitch-hiker (1953)

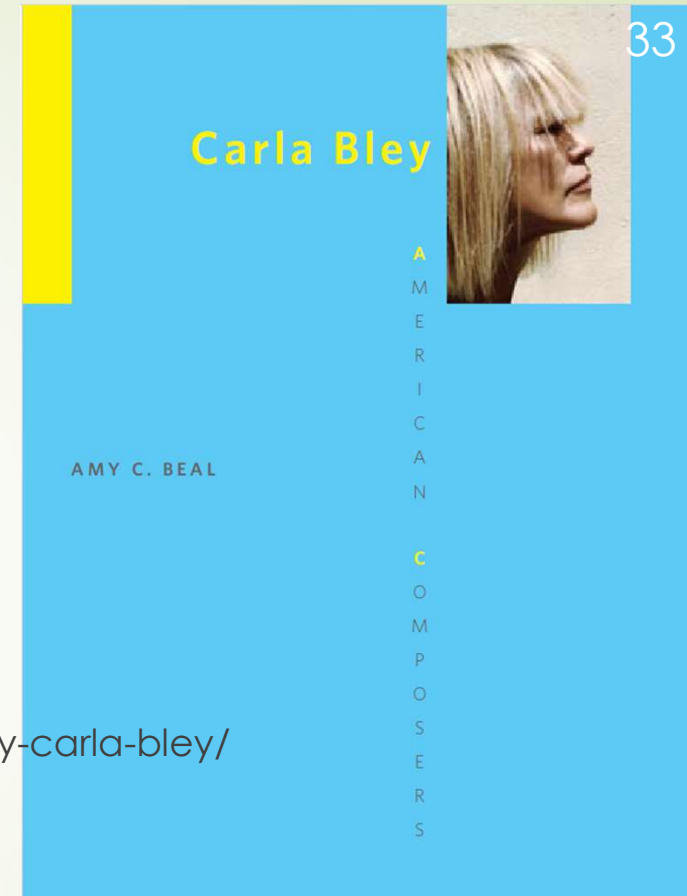
Handwritten musical score for guitar, featuring six staves with notes, rests, and chord markings such as G+, A9/G, Cmaj7/G, and C-(maj7)/G. The score includes a tempo marking of quarter note = 112 and a key signature of one sharp (F#).

Takk for oss!

- Anbefalt lesing
  - **Amy C. Beal – Carla Bley**
  - Serie: American Composers
  - University of Illinois Press, 2011

  - **Accomplishing Escalator over the Hill**
  - Carla Bley, c. 1972
  - ethaniverson.com/accomplishing-escalator-over-the-hill-by-carla-bley/

- Men mest av alt
  - **Nyt Carla Bleys musikk!**

Carla Bley og det skandinaviske jazzensemblet

- Festspillene i Bergen/Nattjazz 1980
  - Griegsalen, Grieghallen
  - søndag 25. mai 1980, NRK v/Erling Wicklund
  - Carla Bley, comp., arr., dir, org

- **1) Floater (08:30)**
- **2) Funnybird Song (07:25)**
- **3) Ictus (12:25)**

➤ Personnel

– bakerste rekke

- Juhani Altonen, ts, fl (FI)
- Håkan Nyquist, frh (SE)
- Svein Erik Tafjord, tu (NO)
- Eje Thelin, tb (SE)
- Dag Arnesen, p (NO)
- Bernt Rosengren, as (SE)

– første rekke

- Palle Mikkelborg, tp (DK)
- Janne Schaffer, g (SE)
- Palle Danielsson, b (SE)
- Jon Christensen, dr (NO)
- Sven Persson, lyd

ENJOY!